N°. 481. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

ZONDAG 10, MAANDAG 11 DECEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Wij verwachten, bij de begrooting van het Departement van Oorlog, eene belangrijke discussie. Gelijk bij de Marine, wordt het ook dáár tijd, dat gedacht worde aan 't geen de eer en de veiligheid van het land gebieden.

Maar wat gebieden, volgens onze innige overtuiging, de eer en de veiligheid van het land?

Volstrekt niet om, nu reeds, toe te geven, dat het *normaal cijfer* behoort te zijn *twaalf millioen*, en, derhalve, goed te keuren, wat de Minister van Oorlog de Kamer gelieft voor te leggen.

Is het, omdat het cijfer zelf van *twaalf millioen* voor ons te hoog is, *indien* op geene andere wijze een goed verdedigingsstelsel *is* te erlangen, dat wij het betoog des Ministers bestrijden, „dat het cijfer van *f* 12,000,000 als normaal moet worden aangenomen?"

In geenen deele. De constitutionnele partij heeft nimmer gewenscht de veiligheid en de eer des lands aan eene quaestie van cijfers op te offeren; zij zal wel de laatste wezen, die zich verzetten zou tegen uitgaven, die dáártoe *noodig zijn*. Zij is zelfs de eerste, die de noodzakelijkheid daarvan heeft aangetoond; want toen, in 1852, de tegenwoordige Minister van Oorlog bleef beweren en verklaren, dat hij met *f* 10,400,000 *een goed leger* kon leveren, werd hem dit, o. a., door den heer DE FREMERIJ betwist, die berekende, dat de Minister elf en een half millioen noodig had.

De Minister heeft mij geheel verkeerd begrepen, wanneer hij meent, dat ik zou gezegd hebben, dat het cijfer dezer begrooting mij overdreven hoog voorkwam. Ik heb integendeel trachten aan te toonen, dat tot de goede verdediging van ons land meer noodig was; dat eene som van 11½ millioen vereischt wordt om ons land te kunnen verdedigen zoo als het behoort.

De vraag, die *thans* beslist moet worden, is dan ook, naar onze meening, volstrekt niet, hoe *groot* het normaal cijfer zal moeten zijn.

De vraag is: *kan* er nu reeds een *normaal cijfer* worden aangenomen?

En dan is ons antwoord, naar innige overtuiging, *ontkennend*.

De Minister spreekt van een *normaal cijfer*. Is het *mogelijk*, dat aan het vaststellen van een normaal cijfer gedacht *kan* worden, zoolang geen *vast stelsel* is aangenomen? Tot grondslag van zoodanig vast stelsel, behoort te strekken de wet op de militie en de schutterijen; zoolang *die* wet niet is tot stand gebragt, verkeeren wij in een toestand van overgang, en van ongeregeldheid; tot zoo lang schijnt het schermen met een „normaal cijfer" slechts te zijn een middel, om, ook ten aanzien van het budget van oorlog, tot vóór 1848 terug te keeren.

De eerste, de duurste pligt van den Minister is *die* wet te ontwerpen en, aan te bieden, en met den heer Gevers zeggen wij: „Geen Minister van Oorlog, die het belang der Vaderlandsche krijgsmagt ter harte gaat, slapen, zoolang de wetten op de militie en schutterijen niet zijn tot stand gekomen." Eerst *daarna* zal er sprake *kunnen* zijn van een normaal cijfer; eerst daarna zal men *kunnen* berekenen, wat ons leger jaarlijks, *in gewone tijden*, zal moeten kosten. Zoolang die wetten er niet zijn kan er geen sprake zijn van *stelsel*; derhalve ook niet van een *normaal cijfer* en moet het opvoeren van het eindcijfer voor oorlog slechts beschouwd worden als „allures capricieuses" en „fluctuations toujours répétées ce qui ne saurait manquer de nous conduire a notre perte." (1)

Wanneer wij dus verlangen hetzelfde, wat bijvb. *de Nederlander* verlangt: „een kern en grondslag van die „*nationale wapening*, waardoor Nederland tegen elken „aanval zou kunnen worden beschermd", toch komen wij tot een ander resultaat dan het anti-revolutionnair orgaan.

Juist *omdat* wij „een kern" en „een grondslag" verlangen, achten wij het tegenwoordig oogenblik een *toestand van overgang*; achten wij, *zoolang er niet een stelsel aanwezig is*, elke gulden *meer* uitgegeven dan *f* 10,400,000, nutteloos weggeworpen in den bodemloozen zinkput van het budget van Oorlog.

(1) Grondwet n°. 468.

't Maakt voorzeker indruk op de groote massa, wanneer men, door, *al* toe te staan, wat gevraagd wordt, zich een *schijn* van hoogere vaderlandsliefde boven anderen tracht toe te kennen en eene valsche gerustheid tracht in te boezemen, *alsof* nu voor de veiligheid en de eer des lands gezorgd ware; 't blijft niet zonder effect, wanneer men, reeds *vooraf*, de verdenking opwerpt, alsof, door weigering vau 't geen gevraagd wordt, „de veiligheid van het land aan persoonlijke wraakoefening ten offer werd gebragt." (2). Maar verdachtmaking noch charlatanisme zullen ons bewegen, om te helpen aanbevelen, wat *schijnbaar* voor 's lands betere veiligheid strekt, maar inderdaad slechts *geldverspilling* is.

Wie heeft zich, tot dusver, gewaagd aan eene oplossing van den strijd, die er bestaat tusschen den aard der uitgaven, die verleden jaar werden aangevraagd en die, welke in de aanhangige begrooting gevonden worden? Wie heeft de *stelselloosheid* durven ontkennen, die, uit den aard der uitgaven zelven, in het oog springt? Wie heeft tegengesproken, hetgeen wij reeds voor eenigen tijd constateerden?

Verleden jaar werden *f* 1,045,270 *meer* gevraagd om *de duurte der levensmiddelen*; thans vraagt de Minister *f* 1,045,270 *meer* aan, omdat hij rekent op *goedkoopere levensmiddelen*.

Ten vorige jare vroeg de Minister *f* 1,045,270 *meer*, omdat de troepen *noodwendig moesten kamperen*; thans worden dezelfde *f* 1,045,270 *meer* gevraagd, omdat de troepen NIET kamperen zullen!

Verleden jaar werden *f* 1,045,270 *meer* noodig geacht, omdat de milicienS het geheele jaar onder de wapenen moesten blijven, wilden zij de dienst behoorlijk leeren; *thans* worden dezelfde *f* 1,045,270 *meer* gevraagd, omdat de miliciens slechts *zes maanden* onder de wapenen zullen blijven!!

Niemand.

En wie zal nu, zonder *stelsel*, integendeel, met de bewijzen van eene *chaostische stelselloosheid* voor oogen, den Minister van Oorlog een *normaal cijfer* kunnen toestaan?

Wie zal er gerust op zijn, dat die Minister niet over een jaar kome en zegge: „ik moet 14 of 16 millioen ter mijner beschikking hebben?"

Neen. Wie de eer en de veiligheid van het land ter harte gaat, moet den Minister van Oorlog elke penning *meer* dan *f* 10,400,000 onthouden, tot zoolang er een *stelsel* is tot stand gekomen, of *buitengewone omstandigheden* ook eene *buitengewone begrooting* tijdelijk noodzakelijk maken.

Is eenmaal een *stelsel*, geëvenredigd aan de krachten der Natie, aangenomen, dàn eerst zal, op goeden grond, van een normaal cijfer sprake *kunnen* zijn; dàn zal elke verhooging van het cijfer, zoo ze noodig zal bevonden worden, nuttig zijn besteed, en niet, gelijk thans, zijn weggeworpen.

Gaarne herhalen wij hier, ten slotte, hetgeen reeds vroeger door ons met zooveele woorden is te kennen gegeven: „Het lot van het leger en de verdediging des „lands gaan ons zeer na ter harte. Daarom dringen wij „zoo krachtig op het aannemen van een *vast stelsel* „aan; daarom bidden wij de Regering, om toch die „wetten te ontwerpen, welke de eenige grondslag tot „zoodanig stelsel *kunnen* worden. Maar zoolang aan „die eerste behoefte niet is voldaan: eene behoefte, „waarvan de veiligheid en de onafhankelijkheid van het „gemeenschappelijk vaderland afhankelijk zijn, mag aan „eene vermeerdering van uitgaven niet worden toege„geven, waarvan de druk op de Natie terugvalt, zonder „dat zij het land tot nut strekt; *integendeel*, waardoor „eene goede en vaste regeling al meer en meer vertraagd „zal worden."

(2) *Nederlander* n°. 1870.

In het tijdschrift *de Vereeniging*, van December 1854, vinden wij een verslag der 20ste bijeenkomst van Christelijke vrienden, den 25 October 1854 te Amsterdam gehouden; waaruit blijkt, dat door Ds. Heldring en Ds. Chantepie de la Saussaye, eenige stellingen zijn voorgedragen, tot beantwoording der vraag: „of eene Kerk bestaan kan alleen door Reglementen?" waarop Ds. de Liefde, naar aanleiding der stellingen van eerstgenoemde, in het midden brengt, waaraan hij mede den vorm van stellingen geeft: „Deze stellingen „schijnen gerigt tegen het gedrag en de houding van „die predikanten der Hervormde Kerk, welke zich nog „niet bereid verklaard hebben adhaesie te geven aan „het bekende Amsterdamsche eindprotest."

Ds. Chantepie de la Saussaye verzoekt aanteekening in de notulen, dat hij protesteert tegen deze stellingen, als beleedigend voor die predikanten, wier gevoelen en handelwijze daarin als onbehoorlijk en vreesachtig wordt voorgesteld. Hiermede wordt ingestemd door DDs. van Rhijn, Heldring, Hasebroek, van Torenenbergen en Tinholt.

De Voorzitter (Mr. Groen van Prinsterer) roept Ds. de Liefde tot de orde, niet aarzelende het smartelijk te noemen, dat, na de belangrijke voordragten van DDs. Heldring en de la Saussaye, zoodanige stoornis zich opdoet. Ofschoon niemand meer dan hij met het eindprotest is ingenomen, kan hij zich voorstellen, dat men in gemoede zich van volledige adhaesie onthoudt. Hij betreurt, dat Ds. de Liefde, omtrent het kerkelijk standpunt der predikanten, op die wijze een twistappel in de vergadering werpt.

Ds. de Liefde verklaart, dat zijn doel niet was, iemand te beleedigen; dat hij echter niets terugneemt van zijne woorden, dat het slechts een begin is en hij zich tot veel sterkeren aanval verpligt rekent.

Hierop geven onderscheidene predikanten blijk van hun voornemen, om de vergadering te verlaten, indien op deze wijze moet worden voortgesproken.

De Voorzitter erkent, dat, indien Ds. de Liefde volhardt, om op zoodanige wijze te spreken, geregelde en broederlijke zamenspreking onmogelijk wordt.

Ds. C. de la Saussaye verklaart, de vergadering te moeten verlaten, tenzij de vergadering een votum van afkeuring geve. *Aan dit verlangen wordt voldaan, door bijna algemeene teekenen van bijval op de woorden van den laatsten spreker*, waarop Ds. de Liefde de vergadering verlaat.

De Voorzitter bejammert bij het vertrek van Ds. de Liefde, dat er geen ander middel ter voortzetting der discussie bestaat.

De heer Wolbers verzocht in de notulen op te nemen, dat hij niet heeft ingestemd met het votum van afkeuring, wegens de voorgedragene stellingen van Ds. de Liefde, daar zij — mogen zij al scherp zijn — niet genoegzaam bestreden zijn, om van de onjuistheid te doen blijken, en hij om een stout uitgesproken woord er niet toe heeft willen medewerken, dat een hooggeacht broeder in de onmogelijkheid is gebragt, verder de vergadering bij te wonen.

De Voorzitter herinnert, dat het afkeurend votum enkel de scherpheid van toon der stellingen, in verband met den aard der zamenkomst, betrof.

Bij de bloote mededeeling van het voorgevallene ons bepalende, omdat *de Nederlander* daaromtrent in gebreke bleef, mogen wij de aanmerking niet terughouden, dat, in anti-revolutionnaire vergaderingen, het spreekwoord wel mag gelden: „la raison n'est pas toujours „au coté de la majorité."

De heer van Bosse heeft omtrent de beweegredenen tot het voorstel der vijf mannen, in de zitting van 25 Nov., eene belangrijke mededeeling gedaan.

„Wat mij betreft aarzel ik niet als eene der hoofdredenen van ons voorstel deze aan te geven. De voorstellers waren overtuigd, dat de Regering zich ten aanzien van de uitgaven op een verkeerden weg bevindt; dat de Regering niet anders handelt dan in 1815, 1816 en in latere jaren is geschied, dat men, eenmaal op het

pad der uitgaven voortgaande, niet zal weten waar te eindigen. En daaraan is het voorstel hoofdzakelijk toe te schrijven. *Men wil juist, door vermindering van inkomsten de Regering doen zien, dat het tijd is om met het verhoogen van de uitgaven niet verder te gaan.*"

De Nederlander zegt daarvan: "Dergelijke waarschuwingen aan het *Gouvernement* kunnen duur aan het *Vaderland* komen te staan." Naar onze meening heeft de *Provinciale Zeeuwsche Courant* deze opmerking zeer juist aldus beantwoord:

Doch hier miskent hij den heer van Bosse en zijne staathuishoudkundige vrienden. Zoo ras het belang des Vaderlands het vordert, zullen ook zij voor geene uitgaven terugdeinzen noch de middelen er toe weigeren; maar dan zij het, wanneer de nood het *vordert*, b. v. om vloot en daarop dienend personeel te versterken, om een krachtig en voor ons land berekend verdedigingsstelsel in werking te brengen, om een dapper en kernachtig leger te verzamelen en de schutterijen beter te oefenen; niet om allerlei aanzienlijke tractementen te verhoogen, de bureaux te bevolken en verdere overtollige uitgaven te doen. Die spilzucht wilde men tegenwerken, en onder anderen van daar het bij de bevolking alom zooveel sympathie vindend voorstel der 5 leden der Tweede Kamer.

Al hebben verkwistende ouders ruimte van geldmiddelen, dan zullen zij toch den trek van spilzieke kinderen niet inwilligen; en zóó behoorden onze Volksvertegenwoordigers, *door vermindering van inkomsten*, gelijk de heer van Bosse zegt, *de Regering te doen zien, dat het tijd is om met het verhoogen van de uitgaven* (d. i. van soortgelijke uitgaven als tractementsverhooging dergenen, die reeds *behoorlijk*, zoo al niet rijkelijk betaald worden) *niet verder te gaan.* Alsdan zou juist de natie gezind en bij magte zijn, grooter uitgaven toe te staan en daarvoor des noods belastingen op te brengen, wanneer eens werkelijk de behoefte daaraan zich deed gevoelen. Indien men het volk noodeloos uitmergelt en de gelden slechts wegwerpt ten voordeele van gunstelingen, of om zich sommige eigenbelangzoekers tot vrienden te maken, dan wekt men wrevel en onwil, ja! stuit soms, bij meerder aanvraag, op het onvermogen der belastingpligtigen tot hoogere opbrengsten af.

Wij geven voorts ter beantwoording de volgende vraag aan *de Nederlander* op: "Kan de bovenmatige opdrijving van uitgaven door het *Gouvernement* niet zeer "duur aan *Vaderland* en *Koning* te staan komen?"

In een artikel: "*het waggelend Ministerie*" wijst de *IJsselbode* aan, hoe het Ministerie bij de Tweede Kamer weinige steun ondervindt en deelt ten aanzien van de ministeriële positie in deze oogenblikken eenige bijzonderheden mede, die wij onzen lezers niet willen onthouden.

Geen ministerie ter wereld, al ware het uit de bekwaamste mannen te zamen gesteld, is in staat aan een opkomenden storm het hoofd te bieden, als het *zóó* weinig steun vindt. Dit gevoelt de heer van Hall, wien het aan geene politieke takt ontbreekt, zeer goed; en van daar, dat hij naar versterking uitziet.

Het is een bepaald feit, dat hij zich in de laatste dagen links en regts heeft gewend om nieuwe bondgenooten op te sporen. De minister van Reenen — een eerlijk man, die tegen wil en dank minister is gemaakt bij gebreke van iets beters — heeft er niets tegen om af te treden. Hij zal, als een ballast, over boord worden geworpen, zoodra maar iemand van eenig politiek gewigt zijne plaats wil innemen. Ook de heer Vrolik vindt zijne betrekking niet zeer vrolijk en maakt, zegt men, van zijne drie en twintig opcenten een vraagstuk van te zijn of niet te zijn. Ja men gaat verder, en beweert dat de beste verstandhouding tusschen den baron Fornstner en invloedhebbende personen niet zeer groot is, en dat de minste besnoeijing van zijne begrooting van oorlog voor hem het sein van den aftogt zal wezen. Ook de man der koloniën wordt bedreigd met een eervol ontslag; en zoo komt er ruimte genoeg, om van andere geruchten niet te gewagen, om hulptroepen behoorlijk te plaatsen.

Voor alsnog maken wij geene melding van namen, die op de lijst van van Hall zouden staan. Genoeg zij het hunne kleur aan te wijzen. Eerst zouden waarlijke reactionnairen gepolsd zijn, later, van die onstandvastige liberalen van de kleur van Donker Curtius; eindelijk mannen van den nieuweren tijd, die sedert 1848 en relief zijn gekomen. Bepaaldelijk heeft men thans voor het ministerie van binnenlandsche zaken een' zoodanige op het oog.

Ieder gevoelt echter, dat dit niet anders zijn dan stuiptrekkingen van het Ministerie van Hall om zich staande te houden. Ongetwijfeld zal hij bij de liberalen te veel zelfstandigheid en politiek doorzigt ontmoeten, dan dat zij zich met hem zouden willen verbinden. Niet allen zijn zulke constaatkundige hoofden als Mr. D. Donker Curtius; en hoe van Hall zich wende en wringe, hij zal verlaten worden en zijn uiteinde — tevens het einde der Aprilbeweging — te gemoet gaan.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Gelijk wij gister mededeelden, was men de officiële mededeeling van het alliantie-tractaat te wachten, en zou het de *Moniteur* zijn die de hooggespanne nieuwsgierigheid van al wie belang stelt in de Oostersche quaestie eerdaags zou bevredigen.

Het is niet onmogelijk, dat gezegd blad den belangrijken tekst van het alliantie-tractaat reeds medegedeeld heeft op het oogenblik, dat wij dit overzigt schrijven, doch tot dusverre is ons dit nog niet bekend.

Men hield het echter voor meer waarschijnlijk, dat het gewigtige staatsstuk eerst morgen openbaar zou worden, met uitzondering van één enkel artikel, dat geheim

Het begint, waarlijk, tijd te worden, dat een eind kome aan de verschillende tegenstrijdige meeningen, welke te dezer zake bestaan. Men kan zich naauwelijks een denkbeeld vormen wat al geruchten deswege in omloop zijn, die elkander regtstreeks weêrspreken. Er zijn zelfs weinige die in *enkele* opzigten met elkander overeenkomen.

Zoowel de Fransche, Engelsche als Duitsche pers verdiept zich in allerlei gissingen en beschouwingen naar aanleiding van den ondersteld̄en inhoud van het alliantie-tractaat.

Reeds meermalen hebben wij het gezegd: wij gelooven, dat men in dien stand van zaken niet dan onder voorbehoud eenige lezing moet mededeelen.

Het is echter niet te ontkennen, dat men te Parijs gewoonlijk het best onderrigt schijnt ten aanzien der diplomatische aangelegenheden.

De Engelsche dagbladpers slaat wederom een hevigen toon aan, die aan geene vredelievende oplossing van dien kant doet denken.

De Engelsche dagbladen protesteren op krachtige wijze er tegen, dat Engeland zoo spoedig mogelijk een eervollen vrede zou wenschen tot stand gebragt te zien. Zij wijzen de voorwaarden, de *eenige* voorwaarden, aan, waaronder de vrede zou zijn te verkrijgen en voegen er bij, dat die ook door de Westersche mogendheden zijn opgenomen in het tractaat met Oostenrijk. Daarop doen zij onmiddellijk volgen dat die voorwaarden, in hun oog allezins billijk en regtvaardig, bezwaarlijk door Rusland zullen kunnen worden aangenomen; want die aanneming zou strekken tot zijne oneer, vernedering en schande, en zou bijdragen tot de fnuiking van zijne magt en tot zijn val.

Sommige Engelsche dagbladen gaan zelfs zoo ver, dat zij nu reeds den Russischen Keizer veroordeelen voor het geval, dat hij mogt toetreden tot die zoo vernederende voorwaarden, welke door de Westersche mogendheden worden gesteld en waarvan deze tot geen prijs en in geen geval zullen afwijken.

Voorwaar eene vreemdsoortige wijze om tot vrede te geraken! Neen, zulk eene taal getuigt van geene zucht tot vrede. Zij zegt veeleer, dat men den oorlog tot elken prijs wil. Tot een zoo magtig rijk als Rusland is te zeggen: wij willen met u niet onderhandelen tenzij gij medewerkt tot uw eigen val, den ondergang van uw rijk, tot uwe oneer, schande en vernedering, dat te zeggen, is den Keizer zedelijk noodzaken om elk voorstel tot vrede, van welken aard ook, van de hand te wijzen!

Gelukkig, dat de Westersche mogendheden zich niet laten medeslepen door de hevigheid van toon en taal, welke in Engeland den staf zwaait, die althans de Engelsche dagbladpers kenmerkt.

Wanneer men zich bezig houdt met het stellen van, of met het beraadslagen over vredes-onderhandelingen dan geldt het eene *gewigtige*, eene ernstige zaak, en het kan geen ernstig handelen genoemd worden, wanneer men de tegenoverstaande partij voorwaarden voorlegt, die men zelve onaannemelijk acht.

Wij hebben gemeend onze lezers omtrent dit punt te moeten onderhouden ten einde zij op hunne hoede kunnen zijn tegen de overdrijving, welke, dezer dagen, in de Engelsche dagbladpers wordt opgemerkt.

Eene depêche van Triëst van den 6 December, bevattende berigten uit Constantinopel van 27 November bevestigt, den terugtogt van generaal Liprandi en het vertrek van den Hertog van Cambridge, die ernstig ziek is.

Eene depêche uit St Petersburg van 6 December meldt, dat het Russische corps gestationneerd in het gouvernement Ovenburg eene operatie tegen Chokoud heeft aangevangen en al dadelijk op Khirra aanrukt.

Toen wij een paar dagen geleden spraken over den tekst der Russische nota van 25 October (6 November) van den heer Nesselrode aan den heer Budberg minister van Rusland te Berlijn en bevattende de aanvankelijke adhaesie van Rusland aan de vier waarborgen, echter onder eenig voorbehoud, voegden wij er bij, dat sedert eene meer volledige en algeheele adhaesie is bekend geworden. Thans kunnen wij mededeelen, dat eene nieuwe nota van den heer Nesselrode, die adhaesie bevattende, in de laatste dagen van November, te Weenen is ontvangen.

Berigten uit Berlijn melden eenparig, dat Pruissen zijne adhaesie schenkt aan het verdrag van 2 December.

De officiële organen, wel verre van hun misnoegen of teleurstelling te kennen te geven, betuigen, dat Pruissen het tot stand gekomen verdrag zeer gunstig gezind is en het beschouwt als de plegtige bevestiging der beginselen en verpligtingen, vervat in de protocollen van April en Mei jl. Reeds hebben wij opgemerkt, dat deze adhaesie van Pruissen in ons oog eene vredelievende beteekenis heeft.

De *Constitutionnel* meldt, dat het Fransche leger in het Oosten versterkt zal worden met eene 9de divisie, te zamengesteld uit Algerijnsche troepen, met uitzondering van een regement, het 49ste, dat een gedeelte zal uitmaken der bezetting van Toulouze. Deze divisie zal bevatten de twee brigaden infanterie, en zal staan onder het bevel van den generaal der divisie Brunet.

Hetzelfde blad meldt, dat het leger van Lyon op nieuw op de been zal worden gebragt, onder bevel van den maarschalk de Castellane, makende dit leger met drie afdeelingen infanterie, eene afdeeling kavallerie en vier batterijen artillerie, een totaal van ongeveer 30 à 35,000 man. De maarschalk Castellane, die een paar dagen geleden te Parijs aangekomen is, zal deswege bevelen van den Minister van Oorlog ontvangen.

Eergister hebben wij medegedeeld, dat de Spaansche Cortes met eene meerderheid van 146 tegen 40 stemmen een votum van vertrouwen aan het ministerie geschonken heeft; maar tot dusverre was onbekend wat de aanleidende oorzaak van dat votum was, wat het uitgelokt heeft. Het was toch waarschijnlijk, dat er iets moest voorgevallen zijn, dat hiervan de oorzaak was. En dit is ook inderdaad het geval. De zitting van 2 December heeft zich door een gewigtig incident gekenmerkt, ten gevolge waarvan al de leden van het Kabinet de zaal verlieten, ja zelfs had zich het gerucht verspreid, dat het geheele Kabinet zijn ontslag genomen had.

Ziet hier wat voorgevallen is: Een der afgevaardigden de heer Sanchez Silva, deed een voorstel strekkende om al de belastingen op de levensmiddelen af te schaffen. De Minister van Finantien, de heer Collado, wees er op hoe moeijelijk en ongeraden het was om de schatkist voor het tegenwoordige van die bron van inkomsten te berooven, zonder nogtans die belastingen, in beginsel, te verdedigen. Uit zucht tot bevrediging van den voorsteller, stemde de Minister toe in de verzending van het voorstel naar de commissie voor de begrooting. De heer Sanchez Silva was echter niet tevreden met deze bedekte verwerping van zijn voorstel, en drong aan op de benoeming eener bijzondere commissie tot onderzoek van zijn voorstel, en de kamer, daaraan gehoor gevende, heeft met 138 tegen 67 stemmen, de enkele verzending naar de commissie voor de begrooting verworpen.

Schijnbaar was dit slechts een nederlaag voor den minister van finantien; maar de heer Collado is op dit oogenblik de ziel van dit kabinet. Zijn ontslag zou dus het geheele kabinet omver geworpen hebben. Men kan derhalve begrijpen, dat de Kamer bij het nemen van dit besluit daarvan het groot gewigt niet genoeg inzag.

Teneinde de Cortes nu in staat te stellen, zich te verklaren, schijnt het ministerie den volgende dag een votum van vertrouwen te hebben uitgelokt, waarbij het eene meerderheid van drie vierden der stemmen erlangde. Maar waartoe heeft die stemming geleid? Is de Kamer teruggekomen op het den vorigen dag genomen besluit? Heeft zij het gewijzigd in den zin zoo als door den heer Collado is voorgesteld? Dit alles is ons nog onbekend.

In dezelfde zitting vóór dat dit incident plaats had, heeft de hertog der Overwinning eenige woorden uitgesproken die als programma van het kabinet moeten worden beschouwd. Bij gebrek aan alle andere verdiensten, kenmerkt zich dit programma — en dit onderscheidt het van andere dergelijke stukken — door eene beknoptheid, die aan laconisme grenst. Men kan niet zeggen, dat de minister zich daardoor te zeer aan banden gelegd heeft. De weinige woorden door den President uitgesproken, zijn voor allerlei uitlegging vatbaar. Zij zijn zoo rekbaar als gutta-percha.

Men sprak er van, dat Espartero tegelijkertijd President der Cortes en van het kabinet zou blijven. Deze onderstelling heeft zich niet verwezenlijkt. De heer Madoz is met 170 stemmen benoemd en de generaal Infante tot eersten vice-president met 124 stemmen, ter vervanging van den heer O'Donnell, die benoemd is tot minister van oorlog.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN ZATURDAG, 9 DECEMBER.

In deze zitting heeft de Voorzitter kennis gegeven, dat door de afdeelingen benoemd zijn:

1°. tot voorzitters, de heeren Insinger, van Beeck Vollenhoven, Cost Jordens en Borski; en

2°. tot tweede voorzitters, de heeren Blankenheym, van Rijckevorsel, van Heeckeren van Wassenaar en van Pallandt.

3°. tot Rapporteurs:

a. voor het ontwerp tot wijziging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1854 de heeren Blankenheym, van der Oudermeulen, Lotsy en de Vos van Steenwijk;

b. voor dat tot vaststelling der begrooting van de Algemeene Landsdrukkerij voor 1855, de heeren Blankenheim, van der Oudermeulen, Lotsy en van Wessem.

c. voor de naturalisatie-wetten de heeren Blankenheijm, van der Oudermeulen, Lotsy en van Wassem.

d. voor de hoofdstukken I en II der staatsbegrooting voor den jare 1855, de heeren Martens van Sevenhoven, van Beeck Vollenhoven, van Eijsinga en van Sasse van IJsselt.

e. voor het hoofdstuk III de heeren Villers de Pité, van Beeck Vollenhoven, van Eijsinga en van Sasse van IJsselt, en:

f voor het hoofdstuk IV de heeren Martens van Sevenhoven, van Beeck Vollenhoven, van Eijsinga en van Sasse van IJsselt.

Van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingekomen de door deze aangenomen ontwerpen van wet, tot vaststelling der hoofdstukken V, VI en VII der staatsbegrooting van 1855 (Departementen van Binnenlandsche Zaken en de beide Eerediensten.)

Deze ontwerpen zijn verzonden naar de afdeelingen, om daar te worden onderzocht.

De commissien van rapporteurs hebben verslag uitgebragt over de ontwerpen van wet: 1o. tot wijziging van Hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1854, 2°. tot vaststelling der begrooting voor de algemeene landsdrukkerij voor 1855 en 3°. tot het verleenen van eenige naturalisatiën.

Die verslagen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

De beraadslagingen over die ontwerpen worden bepaald op aanst. Dingsdag, des middags ten twee ure.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN ZATURDAG, 9 DECEMBER.

Bij den aanvang der zitting wordt besloten, om Maandag ochtend ten 11 ure te beraadslagen over de prise en con-

sideration van het voorstel tot afschaffing van den accijns op de rogge.

DISCUSSIEN OVER HET VIIIste HOOFDSTUK DER BEGROOTING.

(*Marine.*)

De heer VAN BOSSE vraagt eenige nadere inlichtingen. Hij deelt wel sommige bezwaren van den heer Rochussen, vooral ten aanzien van zoodanige posten, betreffende organisatien die aan de Kamer vroeger niet bekend waren, zoodat zij eigenlijk eenigzins gebonden is. In 't algemeen acht hij 't ongeraden doorloopende grootere sommen voor marine te besteden. Hij wijst op 't verschil van gevoelen onder vele leden deswege; maar, vraagt hij, wat wil men ten slotte? Wil men nog meer schepen aanbouwen? Spr. wijst op de vele groote schepen, die sedert jaren in de havens liggen te rotten. De toestand der magazijnen is ook sedert 1853 verbeterd, hetgeen hij uit de staten aantoont. Hij deelt dus de bezwaren veler leden deswege niet. De uitbreiding, die de Minister zich voorstelt, is veel voorzigtiger, dan die sommige leden willen, waarvoor ontzaggelijke sommen zouden gevorderd worden.

De heer STORM VAN 'S GRAVEZANDE acht zich verpligt, ook eenige woorden over dit hoofdstuk in het algemeen te zeggen. Hij is niet minder dan één lid vol zucht, om onze Marine van haar verval te doen herstellen; maar de vraag is, of er gedacht moet worden aan eene onbepaalde uitbreiding van de Marine? Dat gelooft Spr. niet; die uitbreiding moet geschieden naar gelang van de krachten des lands, en dan meent Spr. dat de Minister daarvoor heeft gedaan wat gedaan kon worden op dit oogenblik. Spr. zegt, dat de afstemming van de begrooting alleen te weeg zal brengen de aftreding van den Minister; maar men zal daarom de zaak niet verbeteren; men zal daarom geene verandering van de zaak erlangen. Met het tegenwoordig cijfer kan. naar Spr. meening, wel iets goeds gedaan worden, en daarom zal Spr. stemmen vóór de begrooting.

De heer WINTGENS herinnert de discussie bij Buitenlandsche zaken, over het uitzenden van twee schepen naar de Oostzee tot het slepen van graanschepen naar Nederland. De heer Hugenholtz had dien maatregel onverantwoordelijk genoemd; en daar Spr. integendeel weet, dat die maatregel door den handel wordt toegejuicht, wenscht Spr. op die zaak terug te komen. In de maand November zijn o. a. naar Holland gepasseerd door de Belt 175 schepen met graan beladen, en alleen te Schiedam zijn aangekomen 110 schepen met graan, waarvan de meeste uit Denemarken, Pruissen en Zweden; zoodat daaruit de goede uitkomst van den maatregel wordt betoogd.

De heer REINDERS wenscht, dat de Minister door bezuinigingen van de actieve zeemagt, met het aangevraagde cijfer zal kunnen rond komen tot langzaam herstel van de Marine. Onder deze voorwaarde zal hij stemmen voor dat hoofdstuk.

De heer HUGENHOLTZ beantwoordt den heer WINTGENS, wiens interpellatie hem zeer gezocht voorkomt; want die heer had hem woorden in den mond gelegd die hij *niet* had uitgesproken. Spr. herhaalt nog eens, wat hij ten aanzien van 't uitzenden van twee schepen naar de Oostzee, vroeger had gezegd. Wat de statistiek betreft, door den heer WINTGENS geleverd: hij begrijpt niet hoe ze in verband staat tot *deze* zaak; want heeft de heer WINTGENS verklaard, dat die schepen, om door den Sond te komen, gebruik gemaakt hebben van de twee rijksstoomschepen? De aanval zelf is zeer opmerkelijk; want terwijl de heer BAUD hoogelijk afkeurt het kruisen van onze schepen, beveelt de heer WINTGENS dat kruisen juist aan ten allen tijde en bij iedere gelegenheid.

De heer WINTGENS komt op zijne beweringen terug, en leest uit het *Bijblad* zinsneden voort, om te betoogen, dat hij de woorden van den vorigen spreker niet verkeerd had uitgelegd.

De MINISTER v. BUITENL. ZAKEN constateert, dat de regering, wetende welke schepen te wachten waren, te regt den maatregel tot het uitzenden van twee schepen naar de Oostzee, heeft genomen.

De heer GEVERS VAN ENDEGEEST vangt aan met een kort historisch overzigt te geven van al hetgeen sedert 1841 ten aanzien van de Marine was voorgevallen. Daarin wordt aangewezen, dat de Minister van Marine sedert 1851 jaarlijks meer geld aangevraagd voor de Marine, en dat die Minister reeds bij de begrooting van 1853 reeds toen verklaard had, dat zonder *meer geld* het materieel niet voor verval was te behoeden. Deze verhoogingen werden toegestaan met slechts *twee* stemmen tegen; de begrooting in 1854, ofschoon hetzelfde cijfer bedragende, vond echter 19 tegenstanders.

Bij *deze* begrooting was de som weder hooger gesteld, namelijk *f* 172.000, geheel overeenkomstig de vooruitzigten, daarvan door den Minister sedert jaren gegeven. Spr. ziet dan ook met verbazing, dat men die begrooting weder bestrijdt; Spr. gelooft dat men voorzigtig moet zijn met de begrooting van Marine, en dat hij voor zich voorstaat eene graduele vermeerdering van krachten. Hij ziet die strekking in deze begrooting en daarom zal hij stemmen voor het hoofdstuk.

De heer VAN HEIDEN REINESTEIN zal waarschijnlijk stemmen, voor deze begrooting ofschoon hij zich voor een groot gedeelte niet kan vereenigen met de verdediging, gister door den Minister uitgesproken. Hij hoopt evenwel dat de Minister voortaan zijn best zal doen, om met dubbele krachtsinspanning te werken voor het herstel van onze marine.

De heer ROCHUSSEN beantwoordt eenige punten, die gisteren door den heer Hugenholtz zijn aangevoerd tegen de rede door hem in den aanvang der discussie over dit hoofdstuk uitgesproken. Vooral bestrijdt Spr. de meening, alsof hij tot de ministeriële partij zou behooren. Spr. wil tot geene partij, welke ook, geclassificeerd worden. Zeker dagblad (*N. R. Ct.*) had heden het verschijnsel van de bestrijding door ministeriële leden van deze begrooting in verband gebragt tot den tegenstand tegen elke afschaffing van belasting; en nu verklaart Spr., dat dit doel bij hem niet bestaat; want dat hij veel verder gaat in de afschaffing van belasting dan zoo menigeen, die er den mond vol van heeft. Hij wil *geheele afschaffing van accijnsen* en zal later toonen, dat die verklaring hem ernst is.

De heer HUGENHOLTZ geeft den vorigen Spr. op nieuw antwoord op de verschillende punten van geschil tusschen beide sprekers. — Ten slotte verklaart Spr. dat de heer WINTGENS wel degelijk een verkeerden uitleg aan zijne woorden heeft gegeven, en toont dit mede aan door het voorlezen van de bewuste passage in het *Bijblad*.

De heer THORBECKE zal niet vragen wat de gevolgen zullen zijn van eene afstemming der begrooting: Dat is de zaak van den Koning en den Minister. Spr. wenscht zich geluk, dat hij gister zag aannemen zijn voorstel om vooraf de redevoering des Ministers te doen drukken. Wat het stuk heeft op hem een gunstigen indruk gemaakt, omdat het is eenvoudig en een wezenlijke ministeriële verantwoording. Met genoegen had Spr. dan ook gezien, dat die Minister het voorbeeld zijner ambtgenooten in het altijd voorschuiven van den Koning *niet* volgt. Een hoofdbezwaar bij de lezing van dit stuk opgerezen, wenscht Spr. te zien opgelost, namelijk hoe de Minister omtrent eene aangelegenheid, zoo gewigtig als het herstel der Marine, heeft kunnen wijken voor de meerderheid van den Ministerraad. Spr. meent dat, ten aanzien van zulke hoofdbeginselen, toestemming van de beginselen des Ministers of wel aftreding onvermijdelijk is. De Minister erkent, dat de vloot hare ondergang te gemoet gaat, en toch stelt hij niet tegelijkertijd een plan voor en middelen tot wederopbouw van de vervallen en haren ondergang te gemoet gaande vloot? Spr. kan volstrekt niet als geldig aannemen de redenen door den Min. opgegeven, waarom op dit oogenblik zoodanig plan nog niet kan worden vastgesteld, de middelen tot uitvoering daarvan nog niet konden aangevraagd worden. In verband met hetgeen des Ministers redevoering zeide, vraagde Spr. op welken grond de Minister kon verklaren, dat hij een *stelsel* tot herstel van de vloot *binnen een jaar* zou kunnen mededeelen? Daarvan wenscht Spr. oplossing, of hij zal niet in staat zijn, vóór deze begrooting te stemmen.

De MINISTER VAN KOLONIËN releveert een punt, door den heer Rochussen behandeld, namelijk de weinige belangstelling, die de Regering zou hebben betoond in verschillende aanvragen, welke gedaan zijn tot instelling van eene stoompaketvaart tusschen Nederland en Java. De Minister verklaart; dat de Regering in die zaak steeds groot belang heeft gesteld; maar dat de aanvragen steeds zijn afgestuit op onaannemelijke voorwaarden.

De *Minister van Marine* protesteert, dat hij zoude behooren tot de *oudgasten*; hij gelooft veeleer, dat dit het geval is met den heer Rochussen. Overigens trad de Minister niet gaarne in herhalingen; hij verwees derhalve naar zijne gedrukte redevoering en vooral naar de wijze, waarop gister de heer Hugenholtz het bestuur van Marine en deze begrooting had verdedigd. In een uitvoerig stuk, door den Minister voorgelezen, werd voorts wederlegd de gronden van bestrijding, gisteren door de heeren Rochussen en Baud aangevoerd.

Ten aanzien van de vraag, door den heer Thorbecke gedaan, antwoordt de Minister, dat hij beloven kan binnen een jaar tijds een zuiver stelsel met opgave van de kosten aan de Kamer voor te stellen.

De heer ROCHUSSEN protesteert tegen een gezegde van den Minister, alsof Spr. omdat hij geen zeeman was, niet bevoegd zou zijn een oordeel uit te spreken over de marine.

De heer ELOUT beschouwt deze begrooting in verband met de ministeriële verantwoordelijkheid; hij gelooft dat ieder Minister, niet enkel die van Marine, verantwoordelijk is voor hetgeen hier gezegd is ten aanzien van den toestand onzer vloot en met betrekking tot de middelen van herstel.

De algemeene discussiën worden daarna gesloten, en gaat de Vergadering in de sectiën tot behandeling van andere onderwerpen.

Verslag van het verhandelde in de afdeelingen der Tweede Kamer omtrent het in overweging nemen van het voorstel, tot afschaffing van den accijns op het gemaal der rogge.

Het voorstel van den heer van Nispen van Sevenaer en twee andere leden der Kamer tot afschaffing van den accijns op het gemaal der rogge is den 7den December jl. aan de bij art. 78 van het Reglement van Orde voorgeschrevene voorloopige overweging in de afdeelingen onderworpen. Die overweging, waaraan door 63 leden is deel genomen, heeft den volgenden uitslag opgeleverd.

De groote meerderheid der in de afdeelingen aanwezige leden heeft zich voor een nader onderzoek van het voorstel gunstig gestemd getoond. Slechts enkele leden waren er, die, uitgaande van het beginsel, dat, zoolang de tegenwoordige staatkundige toestand van Europa voortduurt, de finantiële kracht des Rijks op geenerlei wijze behoort te worden verzwakt, reeds in het nader onderzoek van dit nieuwe voorstel tot afschaffing van belastingen zonder aequivalent bezwaar zagen.

Terwijl men alzoo vrij algemeen zich bereid verklaarde, om de aannemelijkheid van het voorstel tot afschaffing van den rogge-accijns nader opzettelijk te overwegen, heeft men niet kunnen nalaten, de aandacht te vestigen op het tijdstip, waarop, hetzij die opzettelijke overweging, hetzij de openbare beraadslaging over het voorstel zou kunnen plaats hebben. Men heeft daarbij doen opmerken, dat de beraadslaging over de hoofdstukken der begrooting van Staatsuitgaven voor 1855, waarmede de Kamer zich op dit oogenblik bezig houdt, naar het zich laat aanzien, nog verscheidene dagen zal duren; — dat vervolgens ook nog de wet op de middelen tot dekking dier uitgaven moet worden vastgesteld; — dat buitendien over nog andere van regeringswege ingediende wetsvoorstellen vóór het einde des jaars moet worden beslist; — dat deze onderscheidene werkzaamheden behooren te zijn afgedaan op zoodanig tijdstip, dat aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal genoegzame ruimte van tijd overblijve, om mede vóór het einde des jaars de Staatsbegrooting en de verder aangeduide wetsvoorstellen op eene regelmatige wije af te handelen, — en dat het dien ten gevolge volstrekt onmogelijk is aan een voorstel van zoo veelomvattenden en moeijelijken aard als dat der drie leden, nog vóór de beraadslaging over de wet op de middelen, of zelfs vóór het einde des jaars de vereischte aandacht te wijden. Naar het oordeel van verscheidene leden moest men toch niet vergeten, dat de goedkeuring der afschaffing van den rogge-accijns niet wel denkbaar is, voor dat bepaald is onderzocht, welken invloed die afschaffing op de instandhouding van den accijns op de tarwe hebben kan. Deze overwegingen hebben de meerderheid der leden genoopt tot het uiten van den wensch, om de opzettelijke behandeling van het voorstel der drie leden te verdagen tot na het reces, dat, als naar gewoonte, aan de leden der Tweede Kamer zal worden gegund, als de werkzaamheden aan de Staatsbegrooting een einde hebben genomen.

Bij het uiten van dien wensch kon men niet uit het oog verliezen, eensdeels dat ook door de Regering voorstellen tot het brengen van vermindering, of wijziging in de bestaande belastingen zijn gedaan, anderdeels dat een tweede voorstel van vijf leden tot afschaffing van de accijnsen op de brandstoffen bij de Kamer aanhangig is. Onder die omstandigheden zou, meende men, de belangrijke zaak, die het hier geldt, uit haar geheel gebragt en aan de leden, die eene gedeeltelijke afschaffing van den accijns op het gemaal bovenal wenschelijk achten, onregt worden gedaan, indien het uitstel van beslissing, waarop men meende te moeten aandringen, zich beperkte tot het voorstel wegens de afschaffing van den rogge-accijns. De bedoelde meerderheid gaf alzoo in bedenking, om ook de openbare beraadslaging over het voorstel betrekkelijk de afschaffing der accijnsen op de brandstoffen uit te stellen, tot na het aanstaande reces en tevens eenig middel aan te wenden tot wijziging der wet op de middelen voor 1855, in dien zin, dat zij, wat de daarin opgetelde belastingen betreft, geheel overeenkwam met die voor 1854. Volgens dit denkbeeld alzoo zouden zoowel de 23 af te schaffen opcenten op het gemaal, als het tonnegeld der zeeschepen weder onder de middelen voor 1855 moeten worden opgenomen, en aan den anderen kant de meerdere opcenten op het gedistilleerd uit de wet op de middelen wegvallen. Alleen wanneer ook dit plaats had zou omtrent de zaak, die het hier geldt, niets worden gepraejudicieerd; de belangen der onderscheiden voorstellen en derzelver ongekrenktheid het meest worden bevorderd; en de Kamer in de eerste maanden des volgenden jaars in hare beslissing omtrent de voorstellen der Regering betrekkelijk de wijziging of afschaffing van belastingen en omtrent de beide uit haren boezem voortgekomen voorstellen volkomen vrij zijn. Mogt die beslissing voor een der voorstellen gunstig zijn, dan zou de eenmaal vastgestelde wet op de middelen alleen dienovereenkomstig behoeven gewijzigd te worden; aan welke wet, op den voet van 1854 hersteld; in allen gevalle behoefte zou zijn tot het tijdstip, waarop de door leden der Kamer voorgestelde afschaffing van belasting in werking zou komen. Er waren leden, die zoo zeer van de noodzakelijkheid van het bedoelde uitstel doordrongen waren, dat zij van het toegeven aan dat verlangen hunne stem over het nader in overweging nemen van het voorstel der drie leden afhankelijk maakten.

Bij de ontwikkeling dezer denkbeelden hebben verscheidene leden op de onmiskenbare voordeelen gewezen, die de voorgestelde loop der zaak aanbood. Daardoor werd de moeijelijke strijd, die anders welligt ontstaan zou over de prioriteit, aan de aanhangige voorstellen der leden tot afschaffing van belastingen boven de wet op de middelen te geven, geheel afgesneden. Daarenboven zou men waarschijnlijk na het verloopen van een tweetal maanden beter dan op dit oogenblik kunnen beslissen, of afschaffing van belastingen hier te lande, ten minste tot een meer aanzienlijk bedrag, in den tegenwoordigen toestand van Europa raadzaam is. Moest men, gelijk sommige leden meenden, in het verbond, onlangs tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden aangegaan, een eersten stap zien tot herstel van den algemeenen vrede, dan kon reeds in de eerste maanden van het volgende jaar het tijdstip daar zijn, dat men hier te lande van het brengen van verligting in de lasten des volks niet meer door overwegingen, aan den staat van zaken in het buitenland ontleend, zou worden teruggehouden. Welligt zou dan de Regering zelve geen zwarigheid meer maken, om het door haar aangekondigd voorstel tot afschaffing van den rogge-accijns en eene daarmede gepaard gaande wijziging of vermindering in den accijns op het gemaal der tarwe werkelijk in te dienen. Bestond, zoo als anderen vreesden, maar al te zeer gevaar, dat de thans gevoerde oorlog zich weldra nog verder zou uitbreiden, dan zou men ook daaromtrent na eenigen tijd welligt meerdere zekerheid bezitten.

Hier komt bij, dat voor de afdoening van het voorstel

omtrent de afschaffing der belasting op de brandstoffen zulk een groote haast niet bestaat, omdat het dan toch, volgens het denkbeeld der voorstellers zelven, eerst met 1 April 1855 in werking zou treden. Wel is daarentegen in het voorstel omtrent de afschaffing van den rogge-accijns het tijdstip van 1 Februarij 1855 voor het in werking brengen aangenomen, maar het valt naar veler oordeel in het oog, dat, zelfs indien dadelijke afdoening van het voorstel mogelijk ware, die termijn niet ligt zou kunnen worden behouden, maar eenige maanden later moeten worden gesteld.

Onder de meerderheid, die het uitstel van beslissing omtrent alle afschaffing of wijziging van belastingen wenschelijk keurt, waren eenige leden, die waarborgen wenschten te bezitten, dat daardoor de afdoening van dit hoogst belangrijk vraagstuk niet voor eenen onbepaalden tijd wierd verdaagd. Zulk een waarborg zou, naar hun gevoelen, bestaan, zoo de middelen voor 1855 bij voorraad slechts hetzij voor drie, hetzij voor zes maanden wierden toegestaan. Zij toonden zich dan ook geneigd, om, zoo het uitstel werkelijk plaats had, eene beslissing in dien geest over de wet op de middelen uit te lokken. Tegen dit denkbeeld werd door andere leden aangevoerd, dat het toestaan der middelen voor een korter tijdsverloop dan een geheel jaar moeijelijk met de uitdrukkelijke bepalingen der Grondwet zou zijn overeen te brengen. De Grondwet wil het vaststellen van *jaarlijksche* begrootingen van Staatsuitgaven, en dus, als de jaarlijksche begrooting eenmaal is aangenomen, ook het inwilligen van middelen tot *geheele* dekking der daarop gebragte uitgaven. Daarenboven scheen de voorzorg, die men wilde nemen, geheel overbodig, daar de Kamer van twee voorstellen tot afschaffing van belasting is gesaisiseerd en die voorstellen dus uit den aard der zaak, na de hervatting van de werkzaamheden der Vergadering, dadelijk weder ter hand zullen worden genomen. Deed men dit niet, dan had immers ieder lid der Kamer het regt, om daartoe een voorstel te doen, een voorstel hetwelk onder de bestaande omstandigheden wel niet ligt zou worden afgestemd.

's Gravenhage, 9 December.

Z. M. heeft tot opziener in het 5de school-district der provincie Utrecht, bij continuatie benoemd den heer Jhr. Mr. J. G. Bosch van Drakestein, en aan den heer Jan Vreede, op verzoek, verleend eervol ontslag als kantonregter te Heusden, onder dankbetuiging voor zijne in gemelde betrekking aan den lande bewezene diensten.

Naar wij vernemen, heeft de heer Jhr. Mr. W. E. Engelen, lid der Tweede Kamer, de benoeming van lid van het Collegie van Gedep. Staten der provincie Friesland aangenomen.

* Gisteren avond is in het gasthuis alhier ook de dienstmaagd van wijlen den heer Regouw onder de hevigste smarten overleden; er bevinden zich dus aldaar nog drie slagtoffers van het bekende onheil: de moeder en twee dochters. Met leedwezen verneemt men, dat ook zij zich in hoogst zorgelijke omstandigheden bevinden; evenwel bestaat er, naar men verzekert, inzonderheid voor de moeder eenige hoop op herstel.

* De gewone audientie van den Minister van Kolonien zal aanst. Woensdag den 13 dezer geen plaats hebben.

De Minister van Koloniën heeft zijn antwoord op het voorloopig verslag op het wetsontwerp tot afschaffing van de regten op den uitvoer van gemunt en ongemunt zilver en goud in Neêrl. Indië, ingezonden. In dat stuk wordt voornamentlijk gezegd, dat van eene ontvreemding van ƒ21,000 aan kopergeld in Neêrl. Indië, waarvan in de dagbladen is gesproken, bij de Regering niets bekend is. Dit heeft echter, al ware het zoo, geene betrekking op eenige misrekening.

De Comm. heeft geen nader onderzoek in de afdeelingen noodig geacht.

De Comm. van Rapporteurs heeft haar voorloopig verslag uitgebragt over de bekrachtigings-wet van de provinciale belastingen. Men merkte in de afdeelingen op, dat die bekrachtiging voor jaren geschiedde, ofschoon men aan eene jaarlijksche de voorkeur zou geven, in overeenstemming met art. 129 der Grondwet. Ook kon dit de Staten zelve belemmeren in eene gewenschte afschaffing eener belasting, wanneer zij zagen dat deze of gene belasting een of anderen stand in de maatschappij te veel drukte. — Het verleenen van verpleging of ondersteuning van behoeftige krankzinnige, van behoeftige lijders bij besmettelijke ziekten, en zelfs, zooals in Limburg, van behoeftige blinden en stommen, uit de Provinciale kas kwam vele leden strijdig voor met de armenwet van 20 Aug. 1844. Die verpligting rust op de Kerkgenootschappen of op bijzondere instellingen van weldadigheid. Andere leden meenden echter, dat niet de verpligting op de Kerkbesturen rust, maar dat men het bij de wet aan hen had overgelaten. Dat overlaten beteekent nu niet, dat hoegenaamd geene bijdragen van staats, provincie- of stads-wege mag worden toegestaan.

In de Memorie van Toelichting wordt, wat de verhooging der opcenten op de grondbelasting in de provincie Utrecht betreft, aangemerkt, dat die verhooging vooral [illegible] grond heeft in de behoefte, ontstaan door het ver[illegible] van een jaarlijksch subsidie voor de verbetering [illegible] Hollandschen IJssel. Er wordt bijgevoegd, dat het [illegible] gelden alleen door eene verhooging der opcenten [illegible] grondbelasting geregtvaardigd schijnt door het belang, [illegible] bij de verbetering der rivier hebben. Men had deze waardering van het besluit der Staten omtrent het verhoogen der bedoelde provinciale belasting hier lever niet aangetroffen. Kwam die beoordeeling bij de bekrachtiging dezer verhoogde provinciale belasting te pas, welligt zou op het gezegde der Memorie van Toelichting vrij wat af te dingen zijn. Men zou dan toch kunnen beweren, dat slechts een klein gedeelte der grondeigenaren in de provincie Utrecht bij de verbetering van den Hollandschen IJssel regtstreeks belang heeft, en dat bepaalde eigenaren hier van eene verpligting tot onderhoud worden ontlast, die zij bij den koop hunner goederen op zich hadden genomen. Aan den anderen kant zou echter welligt moeten gelden, dat afdoende verbeteringen niet tot stand te brengen zijn, wanneer alleen de onmiddelijk belanghebbenden met de kosten daarvan worden bezwaard, en dat, zoo er in het besluit der Staten eene onbillijkheid ligt, deze door den tijd bij het daarstellen van meerdere werken kan worden weggenomen.

Dingsdag morgen is, naar men verneemt, achter Aalsmeer door den hevigen storm, de Stom-meerpolder onder water gezet.

Wij vernemen, dat in de gemeente Westkapelle het vonnis ten laste van den staat, waarvan wij vroeger melding maakten betreffende den ouden kerktoren, den 5den, regtens ten uitvoer gelegd is. De toren is door den staat ontruimd en de sleutel aan het gemeente-bestuur overhandigd. Daarna zijn evenwel, in het belang der scheepvaart, de noodige maatregelen genomen, om voorloopig in de dienst van het kustlicht te voorzien.

(*M. Ct.*)

Lekkerkerk, 7 Dec. Op de werf van den heer de Jong alhier is de kiel gelegd van een barkschip genaamd *Zuid-Beveland*, ongeveer 300 lasten groot. Deze bodem wordt gebouwd voor rekening eener reederij onder directie van den heer A. Smits alhier, en zal gevoerd worden door kapt. D. F. Brooning.

Per Telegraaf.

Athene, 1 December. De fransche troepen alhier in bezetting, hebben bevel gekregen naar de Krim te vertrekken.

Ten gevolge van het verschrikkelijk heerschen der cholera is de stad bijna geheel verlaten. Het hof, de ministers, de militaire autoriteiten bevinden echter zich steeds hier; doch de meeste ambtenaren van minderen rang hebben naar elders de wijk genomen. De dagbladen kunnen niet verschijnen, bij gebrek aan het noodige personeel.

Parijs, Heden Zaturdag 9 December. Admiraal Hamelin is uit de Zwarte zee teruggekeerd, en heeft de betrekking van Fransch vlootvoogd in die wateren nedergelegd.

Hamburg, 8 December. Op de dringende bevelen van de Engelsche admiraliteit heeft sir Charles Napier met de geheele vloot Kiel verlaten, om naar Engeland terug te keeren.

Triëst, 8 December. Prins Napoleon had een bezoek bij den sultan afgelegd.

Een gedeelte van het garnizoen van Corfu was ingescheept; het overige gedeelte zoude volgen.

Brussel, 9 December. Volgens de *Indépendance* zullen de geallieërde mogendheden tot den 2den Januarij alles aanwenden, om Sebastopol te veroveren.

Advertentien.

Kagchel-Blokjes

om de brandstoffen in haarden en kagchels zonder de minste moeite en zonder stof of rook te verwekken, in een oogenblik te doen branden. Deze blokjes branden ongeveer ½ uurs, geven zelf reeds eenige warmte en mankeeren nimmer het doel.

Gemakkelijkheid, spoed en zindelijkheid zijn drie wezenlijke eigenschappen, die deze blokjes in elk huisgezin, maar ook bijzonder in publicke gebouwen, scholen, enz., onmisbaar maken.

De prijs is uiterst gering; men heeft een doos van
100 stuks voor 90 cents
10 „ „ een dubbeltje
IN DE
KLEINE BAZAR,
Veenestraat, 147.
(690) **H. MULDER.**

Het Armbestuur

DER

Nederlandsche Israëlitische Gemeente alhier,

heeft de eer zijnen stadgenooten bekend te maken, dat, met bijzondere vergunning van heeren Burgemeester en Wethouders, eene collecte voor zijne armen zal gehouden worden op MAANDAG, 11 DECEMBER 1854. Het neemt de vrijheid de belangen der vele armen, die aan zijne zorgen zijn toevertrouwd, aan de bekende liefdadigheid zijner medeburgers, op nieuw, ten dringendste aan te bevelen. (691)

BREDA, 19 November 1854.

De Ondergeteekende verklaart, dat hij, ten gevolge van bloedbraking, aan hevige pijnen in de borst heeft geleden, welke door een voornaam Geneesheer als de voorteekenen van Longtering beschouwd werden en, waartegen hij Dr. LOBETHAL'S Essence aanwendde; volgaarne erkent hij, dat deze eene heilzame uitwerking op zijn gestel uitgeoefend en hem van zijne pijnen verlost heeft, zoodat hij op zijne volkomene herstelling durft hopen. P. M. VERMEULE.

Eene kleine Hollandsche Brochure, van Dr. LOBETHAL, die wij den Lijder of zijne Betrekkingen dringend ter lezing aanbevelen, wordt voor 10 ct. afgegeven in het VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts, waar ook het in zijne aanwending zeer eenvoudige middel te ontbieden is voor 4 Gulden het Fleschje.
(692)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, *zijn een uitmuntend middel voor Scorbutieke huidziekte.* Uittreksel uit eenen brief van den heer Abittchimist te Leamington gedagteekend 25 November 1852, aan den Professor Holloway. „Mijnheer! Een man genaamd Jan Margoshis, te Leamington woonachtig in de regenstraat no. 19, had sedert acht jaar Scorbutieke huiduitslag aan de lippen, en ten laatste verspreidde zich deze over het geheele benedenste gedeelte van het aangezigt, bij beproefde alle soorten van geneesmiddelen doch alles te vergeefs; Eindelijk werden hem deze pillen aanbevolen; deze bragten reeds de drie eerste dagen, eenige verbetering in zijnen toestand voort, en korten tijd daarna was hij geheel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à ƒ0.80; ƒ1.85, ƒ3.00, ƒ6.75, ƒ13.50, ƒ20.50. Potjes Zalf à ƒ0.80, ƒ1.85, ƒ3.00, ƒ7.05, ƒ13.85, ƒ20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij J. M. VAN RENESSE, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam, bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht en bij J. STRAATMAN, Hoofd-depôthouder te 's Bosch, alsmede in HOLLOWAYS [illegible], en te New-York, 80 Maiden Lane. [illegible]

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 9 December 1854.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	60½ 5/8 ½
Dito Certificat.	3	71¾
Dito Dito.	4	90
O. I. Leening	4	
Amort. Syndic.	3½	
Hand.-Maats.	4½	
Belgie.		
Certificaten	2½	
D° *Rotschild*	2½	
Frankrijk.		
Obligatien	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	18 15/16 19
Dito Buitenl.	3	
D° Binnenl. o/m.	3	34 9/16 5/8
Bew. Sp. Com.		5 11/16
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	5	37 5/16 3/8
Dito uitgest.	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	100¼
Dito 1828/1829	5	100
Cert. 1831/1838	5	
Dito Dito	4½	86½
Dito *Hope*	4	
Dito *Stieglitz*	4	
Dito dito 5e Ser.	4	
Inschr. Assig.	6	
Certific. dito.	6	57¾
Polen.		
Obligatiën	4	
Oostenrijk.		
Metaliek	5	66½ 7/8
Dito bet. Amst.	5	76½ 77
Dito Nation.	5	69½ 70 9½
Dito 1847	2½	33 13/16 34
Dito 1851/1852	2½	33 13/16 34

Mexic., te Lond. 3 pct. $20\frac{1}{16}$, ¼; dito Onb. $20\frac{1}{16}$, ¼; Gren., te Lond. p. s. 500. 2½ pct. 16; dito Uitg. $5\frac{13}{16}$, 6; Ecuad. $2\frac{15}{16}$; Peru 4½ pct. 66⅛; Pruissen Loten ƒ183½, 4.

[illegible] zeer gunstig gestemd, vooral [illegible] opzigte van Holl., Oostenrijksche fondsen, welke zich beiden ongeveer ¾ à 1pCt. in koers hebben verbeterd, met zeer veel kooporders, Deze algemeen gunstige stemming is natuurlijk het gevolg van de meer geruststellende stand der politieke aangelegenheden.

FRANKFORT, Vrijdag 8 December. Metalliek 5 pct. 67; Spanje binnenl. 3 pct. 33⅝; dito 1 pct. 18½.

LONDEN, Vrijdag 8 December. Consols op t. 93⅜, ½; dito op Januarij 93⅝; N. Mexic. 3 pct. 21¼, ½; Peru N. 4½ pct. 68; Gren. Uitg. 5⅜; Ecuador 3½; Sardinie 5 pct. 83; Spanje 3 pct. buit. 38¾; dito 1 pct. 19 à ¼; dito Certific. 5⅜, ⅞; dito Passive 4⅝, ⅞; Russen 4½ pct. 87; dito 5 pct. 96; Holl. 4 pct. 91¼; dito 2½ pct. 61½; Turksche leening 7⅜.

PARIJS, Vrijdag 8 December. Fr. 4½ pct. 96.25; dito 3 pct. 72.15; Sp. binn. 3 pct. 34⅞; O. Metall. 83.

WEENEN, Vrijdag 8 December. Wegens den Feestdag geen beurs.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.